

Іванов Іван Іванович

Біографія

Іванов Іван Іванович народився 8 березня 1911 р. у Петербурзі. Навчався у Києві в ФЗУ, працював токарем на паровозовагоноремонтному заводі. В 1930— 1932 роках — студент Українського інституту лінгвістичної освіти. Серед його викладачів був Максим Рильський, який знав Іванова ще з трудової школи, де учителював наприкінці 20-х років. Саме там Максим Тадейович звернув увагу на обдарованого юнака, підтримував його літературні спроби, а коли Іванов став працювати в 4-й Роменській школі на Сумщині, листувався з ним.

Арештований був Іванов 2 грудня 1936 р. як "учасник контрреволюційної троцькістської організації". Як видно із слідчої справи, ще 1927 р., будучи учнем ФЗУ, Іванов ознайомився з платформою троцькістської опозиції. Цього він на слідстві не заперечував, бо йому й на думку не спадало, що це може стати підставою для обвинувачення в контрреволюції. В обвинувальному висновку, складеному оперуповноваженим Чистовим і затвердженим заступником начальника УНВС по Чернігівській області Самовським, Іванову, окрім цього, інкримінувалося й те, що він "внедряє в уми дітей буржуазну науку". Це на уроках російської літератури!

Особливою нарадою при НКВС СРСР 9 березня 1937 р. Іванова І. І. засуджено на три роки виправно-трудових таборів. Покарання відбував на Колимі. Після звільнення з-під варти працював бухгалтером, а потім учителем російської мови і літератури в Хабаровському краї та Якутії.

В червні 1945 р. подавав апеляцію, підтриману Управлінням НКВС по Крайній Півночі, про зняття судимості, але у цьому прокурором відділу у спецсправах Прокуратури СРСР йому було відмовлено.

В 1949 р. повернувся на Україну, закінчив Київський педінститут, але до вчителювання правовірні сталіністи з обльню його не допустили. Два роки працював бухгалтером у ковальському цеху паровозовагоноремонтного заводу в Києві, а потім до виходу на пенсію в 1971 р.— бібліотекарем Боярської середньої школи № 1 на Київщині.

Із заяви І. Іванова до Комісії Президії Верховної Ради СРСР по розгляду справ засуджених та з протоколів його допиту у зв'язку з реабілітацією видно, що справу щодо нього було сфабриковано ("допити проводилися часто, були тривалі і настільки виснажливі, що я підписував протоколи, не читаючи їх, а по завершенні слідства мені не дали можливості ознайомитися з матеріалами моєї справи").

Ухвалою президії Сумського обласного суду від 2 липня 1958 р. постанову Особливої наради при НКВС СРСР від 9 березня 1937 р. щодо Іванова І.І. скасовано і його реабілітовано.

У часи брежнєвщини, коли відверто реставрувався сталінізм, І. Іванов, будучи вже тяжко хворим, написав повість "Колима" (опублікована в журналі "Вітчизна" в № 8—9 за 1988 р. та вийшла окремим виданням у "Радянському письменнику"). За свідченням

читачів, це один із кращих творів на тему ГУЛАГу. Але своєї многотрудної книжки авторові не судилося побачити — він помер 14 квітня 1989 р.